

Аналітичний огляд якісного стану масивів поверхневих вод суббасейну річки Прип'ять за січень 2025 року

Об'єкти, створи і періодичність відбору проб на 2025 рік визначені «Програмою державного моніторингу вод (в частині діагностичного, операційного та дослідницького моніторингу масивів поверхневих вод)», затвердженою наказом Міндовкілля від 08.01.2025 № 29 та «Порядком здійснення державного моніторингу вод», затвердженого наказом Держводагентства України від 13.01.2025 № 9.

Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті проводиться **на 33 пунктах спостережень**, із них:

28 - операційний моніторинг, у т.ч. 4 - поверхневі водозабори, які є джерелами питного водопостачання та 6 - транскордонні водотоки;

5 - діагностичний моніторинг.

Протягом січня водогосподарськими організаціями забезпечено виконання Програми моніторингу, відібрано 33 проби поверхневої води (100 % до плану).

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону виконані хроматографічні та спектрометричні дослідження вмісту пестицидів, поліароматичних вуглеводнів, лікарських засобів, важких металів по 25 створах (окрім річок Іква, Турія, Горинь, Устя, Прип'ять та Хрінницьке вдсх.).

За результатами вимірювань виявили перевищення у 2,9 раза максимальних меж Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{мах}) **за вмістом нікелю** у р. Горинь, 602 км, м. Ланівці (97,8 мкг/дм³).

Крім того у межах допустимих значень нормативів екологічної якості зафіксована присутність наступних речовин:

- поліароматичні вуглеводні: флуорантен – 15 створів, антрацен та бензол – 1 створ;
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 1 створ;
- важкі метали: нікель – 21 створ, хром – 12 створів та кадмій – 1 створ.

У пунктах моніторингу, розташованих на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та транскордонних водотоках визначені хімічні та фізико-хімічні показники якості вод. Значення більшості показників по усіх створах знаходяться значно нижче ГДК для водойм госпитного і рибогосподарського водокористування за винятком марганцю та заліза загального, БСК₅ (окрім річок Уж, Прип'ять та Ствига) та амоній-іонів (окрім річок Ствига, Уборть, Случ м. Звягель та Уж).

Порівняно з груднем у питних водозаборах суббасейну фіксується зниження вмісту марганцю (окрім річки Случ Чернелівське вдсх.), а в транскордонних водотоках хімічного та біологічного споживання кисню. При цьому в більшості пунктів моніторингу визначається ріст заліза загального (окрім річок Горинь, Ствига та Случ м. Звягель), а в річках Прип'ять, Горинь, Льва, Хомора та Случ Чернелівське вдсх. амоній іонів.

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Питні водозабори:

ОРГАНІЧНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 28,29 мгО/дм³ р. Уж, м. Коростень

максимальне значення: 38,72 мгО/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 2,88 мгО₂/дм³ р. Уж, м. Коростень

максимальне значення - зафіксовано **перевищення:**

- 4,65 мгО₂/дм³ р. Хомора, м. Полонне;

- 3,36 мгО₂/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
- 3,28 мгО₂/дм³ р. Случ, м. Звягель.

БІОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ

● амоній іони (норма – 1,28 мг/дм³): в межах від 0,14 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель до зафіксовано **перевищення**:

- 8,53 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
- 1,89 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.
- фосфат-іони (норма – 3,5 мг/дм³): в межах від 0,020 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне та р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький до 0,119 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- нітрат-іони (норма – 45 мг/дм³): в межах від 2,68 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 5,32 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- нітрит-іони (норма – 3,3 мг/дм³): в межах від 0,050 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне до 0,070 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 257 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень до 394 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³):
  - 0,605 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
  - 0,370 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
  - 0,348 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель;
  - 0,160 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне.
- марганець (норма - 0,01 мг/дм³):
  - 0,410 мг/дм³ р. Случ, Чернелівське вдсх., м. Хмельницький;
  - 0,088 мг/дм³ р. Хомора, м. Полонне;
  - 0,077 мг/дм³ р. Уж, м. Коростень;
  - 0,042 мг/дм³ р. Случ, м. Звягель.

Транскордонні ділянки водотоків:

ОРГАНІЧНІ ПОКАЗНИКИ

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)
мінімальне значення: 2,00 мгО₂/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці
максимальне значення - зафіксовано **перевищення**:
  - 3,90 мгО₂/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
  - 3,60 мгО₂/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
  - 3,30 мгО₂/дм³ р. Льва, с. Переброди;
  - 3,28 мгО₂/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

- ХСК (норма - 50 мг О/дм³)

мінімальне значення: 23,64 мгО/дм³ р. Льва, с. Переброди
максимальне значення: 34,82 мгО/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська
БІОГЕННІ ПОКАЗНИКИ

- амоній іони (норма – 0,5 мг/дм³): від 0,220 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до зафіксовано **перевищення**:
  - 0,944 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
  - 0,816 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
  - 0,702 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
  - 0,608 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці.
- фосфат-іони (норма – 2,15 мг/дм³): в межах від 0,090 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди до 0,547 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;

- нітрат-іони (норма – 40 мг/дм³): в межах від 1,035 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці до 1,710 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
- нітрит-іони (норма – 0,08 мг/дм³): в межах від 0,013 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань до 0,059 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
- сухий залишок (норма – 1000 мг/дм³): в межах від 209 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська до 255 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк.

НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ:

- залізо загальне (норма - 0,1 мг/дм³) зафіксовано **перевищення**:
  - 1,835 мг/дм³ р. Льва, с. Переброди;
  - 1,265 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська;
  - 0,699 мг/дм³ р. Прип'ять, с. Сенчиці;
  - 0,656 мг/дм³ р. Горинь, с. Висоцьк;
  - 0,513 мг/дм³ р. Стир, с. Зарічне;
  - 0,307 мг/дм³ р. Ствига, с. Познань.
- марганець (норма - 0,01 мг/дм³) – зафіксовано **перевищення**
  - 0,112 мг/дм³ р. Уборть, с. Рудня Хочинська.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 5,85-15,0 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.

Результати вимірювань публікуються за допомогою веб-системи «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України» за посиланням <http://monitoring.davp.gov.ua/>.

Інтерактивна карта візуалізації результатів моніторингу дає можливість оцінити стан водного об'єкта та порівняти його із встановленими нормами.

суббасейну середнього Дніпра у межах Житомирської області за січень 2025 року

Моніторинг масивів поверхневих вод в суббасейні середнього Дніпра проводиться **на 9 пунктах спостережень**, із них:

- 7 - операційний моніторинг, у т.ч. 5 - поверхневих водозаборів, які є джерелами питного водопостачання;
- 2 - діагностичний моніторинг.

Для проведення досліджень на вміст специфічних та пріоритетних токсичних, здатних до накопичення стійких забруднюючих речовин відібрано 9 проб, 100% плану та відправлено до лабораторії моніторингу вод Північного регіону м. Вишгород, протоколи випробувань поверхневої води надійшли по всіх 9 створах.

За результатами вимірювань перевищень максимальних значень Екологічного Нормативу Якості (ЕНЯ_{max}) не зафіксовано.

При цьому у межах допустимих значень нормативів екологічної якості виявили присутність наступних речовин:

- поліароматичні вуглеводні: флуорантен - 7 створів (окрім річок Возня та Роставиця);
- фармацевтичні препарати: трихлорметан (хлороформ) – 2 створи (р. Гнилоп'ять та р. Возня);
- метали: нікель – 8 створів (окрім р. Гнилоп'ять), хром загальний - 4 створи (р. Тетерів, р. Гнилоп'ять, р. Ірша Іршанське вдсх. та р. Гуйва), миш'як – 1 створ (р. Возня) та кадмій – 1 створ (р. Тетерів Відсічне вдсх.).

Аналіз стану МПВ за фізико-хімічними показниками:

Органічне забруднення

- ХСК (норма - 50,0 мгО/дм³)

мінімальне значення: 27,94 мгО/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

максимальне значення: 34,82 мгО/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів

- БСК₅ (норма - 3,0 мгО₂/дм³)

мінімальне значення: 2,88 мгО₂/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин

максимальне значення – зафіксовано **перевищення**:

- 3,68 мгО₂/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів
- 3,20 мгО₂/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир
- 3,04 мгО₂/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська
- 3,04 мгО₂/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова

Біогенне забруднення

- амоній - іони (норма - 1,28 мг/дм³): в межах від 0,14 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин до 0,30 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;

- нітрат - іони (норма - 45 мг/дм³): в межах від 1,62 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська до 3,42 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- нітрит - іони (норма - 3,3 мг/дм³): в межах від 0,023 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще. Нова Борова до 0,058 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів;

- фосфат - іони (норма - 3,5 мг/дм³): в межах від 0,049 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин та р. Гнилоп'ять, м. Бердичів до 0,091 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;

- сухий залишок (норма - 1000 мг/дм³): в межах від 273 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова до 384 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Небезпечні речовини:

Зафіксовано перевищення вмісту показників:

- заліза загального (норма - 0,1 мг/дм³):
  - 0,593 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
  - 0,372 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
  - 0,372 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
  - 0,360 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
  - 0,264 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

- марганцю (норма - 0,01 мг/дм³):
  - 0,112 мг/дм³ р. Возня, с. Рудня Городищенська;
  - 0,084 мг/дм³ р. Тетерів, Відсічне вдсх., м. Житомир;
  - 0,070 мг/дм³ р. Ірша, Малинське вдсх., м. Малин;
  - 0,070 мг/дм³ р. Ірша, Іршанське вдсх., с-ще Нова Борова;
  - 0,063 мг/дм³ р. Гнилоп'ять, м. Бердичів.

Вміст розчиненого у воді кисню становив 12,16-13,12 мгО₂/дм³, при нормі не менше 4,0 мгО₂/дм³.